

Pārdaugavas bērnu un jauniešu centrs “Altona”

METODISKAIS MATERIĀLS

KULTŪRIZGLĪTĪBAS PROGRAMMA INTEREŠU IZGLĪTĪBĀ

VIZUĀLI PLASTISKĀ MĀKSLA **„PAPĪRS. BURTI. DIZAINS”**

mācību programma

Autors: interešu izglītības skolotāja
Inga Brūkle

Rīgā, 2021

Anotācija

Programma: Papīrs. Burti. Dizains.
Kultūrizglītība. Vizuālā. Vizuāli plastiskā māksla.
Pārdaugavas BJC interešu izglītības skolotāja Inga Brūkle

Interešu izglītības programma paredzēta audzēkņiem no 7 līdz 25 gadu vecumam.

Atslēgas vārdi: līnija, plakne, forma, saziņa, ideja, papīrs, plastika.

Dizaina laikmetā nepieciešams radīt interesi un iepazīstināt ar šīs nozares pamatprincipiem – iespējām, idejām, mūsdienīgumu. Grafiskās sazināšanās zīmes un formas no papīra materiāla rada simbiozi dizaina iespējām, jaunradei.

Tas ir process, kurā izmantos eksperimentus, prototipēšanu, rotaļu, mēģinājumus, vizualizēšanu.

Darbs satur programmu uz 9 lapām, pielikums uz 9 lapām

I nodaļa

Programmas aktualitāte un raksturs

Dizaina laikmetā nepieciešams radīt interesi un iepazīstināt ar šīs nozares pamatprincipiem, idejām, iespējām, sasniegumiem un vēsturi. Šai nozarei nepieciešama jauna domāšana un filozofija. Dizaina domāšana ir process, veids un metožu kopums radošu ideju ģenerēšanai. Tā ir sadarbība - eksperimentāls process, kurā ļoti nozīmīga ir prototipēšana un testēšana.

Viena no tādām nozarēm ir burtu un papīra dizains, kas ir mūsdienu ikdienas neatņemama sastāvdaļa. Burti ir nepieciešami, lai sazinātos, informētu, dalītos ar pieredzi, pakalpojumu, ka arī gūtu zināšanas. Burti ir pamatu pamats, lai audzēknis integrētos, gūtu labu izglītību, dotu savu pienesumu sabiedrībai. Informācijas laikmetā tomēr nav iespējams sasniegt to bez labas, skaidras rakstītprasmes – kaligrāfijas, brendīga, grāmatu grafikas, ilustrācijas, exlibra u.c. Šajā laikā vērojot rakstīšanas prasmes tās vizuālajā satvarā būtu jāvērš uz rokrakstu kritisko stāvokli izglītojamo vidē. Kaligrāfijas dažadība un piegājieni ir meditācijas forma, kurā katrs var satikt sevi. Dizaina domāšanas pamats ir ideja, kurai nepieciešama vizualizācija. Programmas „Burti. Papīrs. Plastika” eksperimentu, vingrinājumu un pētījumu rezultātā tiek attīstīta motorika, telpiskā izjūta, kā arī ķermeņa kinētiskā spēja.

II nodaļa

Programmas īstenošanas mērķi

1. Dizaina programmas "Burti. Papīrs. Plastika." īstenošanas mērķi ir:

- 1.1. Radīt izpratni par burtu un papīra vēsturi, daudzveidību, pielietošanu, īpašībām, struktūru, mācību, kaligrāfijas pamatiem, materiāliem, instrumentiem, daudzveidību.
- 1.2. Iemācīt izkopt pacietību, disciplinētību, neatlaidību, klusumu un motorikas prasmes.

III nodaļa

Programmas īstenošanas uzdevumi

2. Dizaina programmas "Burti. Papīri. Plastika" darbības uzdevumi ir:

- 2.1. Attīstīt pārliecību audzēkņos, ka, ja nav vajadzīgas īpašas prasmes un skaists rokraksts, lai macītos burtu dizainu.
- 2.2. Ar pacietību, eksperimentu un atklājumu metodi radīt interesi par burtu un papīra veidiem un pielietojamību.
- 2.3. Iemācīt pielietot instrumentus un materiālus, kas nepieciešami darbam ar burtu dizaina un paīra plastikas izveides uzdvumiem.
- 2.4. Iepazīt papīra dažādību, īpašības, pielietojamību un 3D plastiku: radīt ieskatu maketēšanā un telpiskajā domāšanā.
- 2.5. Iepazīt burtu un papīra dizaina daudzfunkcionalitāti.
- 2.6. Izkopt darba kultūru, akurātumu, precizitāti, radošumu, pietāti par paveikto

IV nodaļa

Programmas īstenošanas plāns

3. Dizaina programmas "Burti. Papīrs. Plastika." īstenošanas nosacījumi:

3.1. mērķauditorija:

- ikviens bērns un jaunietis, kas vēlas attīstīt un pilnveidot sevi šajā dizaina nozarē;
- talantīgi bērni un jaunieši;
- bērni un jaunieši ar speciālajām vajadzībām;
- sociālā riska grupu bērni un jaunieši.

3.2. dalībnieki:

- sākumskolas vecuma bērni 1. – 3. klasei (no 7 – 10 gadu vecumam);
- skolas vecuma bērni vai jaunieši (no 4. - 12.klasei vai vecumā no 11 - 18 gadiem);

- pamatskolas vecuma bērni vai vidējā grupa (no 5. - 9.klasei vai vecumā no 11 - 15 gadiem);
- vidusskolas vecuma jaunieši (no 10. - 12.klasei vai vecumā no 16 - 19 gadiem);
- jaunieši vecumā no 18 – 25 gadiem;
- dalībnieku grupu veidi – pulciņš;
- dalībnieku skaits grupā - pēc noteiktajiem kritērijiem par izglītības pakāpēm

3.3. īstenošanas laiks

- programma paredzēta vienam mācību gadam

3.4. darba formas:

- grupu nodarbības;
- individuālās nodarbības;
- atklātās nodarbības;
- skates, konkursi, izstādes, dažādi citi projekti un citas ar programmas īstenošanu saistītas formas;
- nometne.

V nodaļa Programmas īstenošanas gaita

4. Dizaina programmas "Burti. Papīrs. Plastika" nodarbību un mācību stundu skaits nedēļā un ilgums ir atkarīgs no katras programmā iesaistīto dalībnieku grupas vecuma un izglītības pakāpes;
- 4.1. vienai grupai ir 2 reizes pa 2 mācību stundām nedēļā;
- 4.2. vienas mācību stundas ilgums ir:
-skolas vecuma grupām – 40 minūtes, starpbrīža ilgums – 5 minūtes, ko ieskaita nodarbības laikā;

VI nodaļa Programmas īstenošanas plānotie rezultāti

5. Dizaina programmas „Burti. Papīrs. Plastika” plānotie rezultāti ir:
- 5.1. apgūtas zināšanas un izpratne papīra plastikā un burtu mācībā, kaligrāfijā, materiālu pielietošanā, dažādībā, variācijās, vēsturē;
- 5.2. apgūtas prasmes pielietot dažādus instrumentus, metodes motorikas attīstīšanai;
- 5.3. apgūtas prasmes kompozīcijas un kreativitātes pamatos;
- 5.4. apgūtas prasmes pašdisciplīnā, darba vides organizēšanā.

VII nodaļa
Programmas īstenošanas tematiskais plāns 1. grupai

Nr.p. k.	Tēmas nosaukums	Saturs	Stundu skaits		
			teorija	prakse	kopā
1	Burti un papīrs	Vēsture, pielietojums, iepazīšanās	1		1
2	Burtu un papīra pielietojamības dažādība	Burtu un papīru materialitātes pielietojumi, instrumenti ideju realizācijai.Paraugi.	2		2
3	Kaligrāfija	Kaligrafiskie treniņi,instrumenti, paņemieni	1	29	30
4	Teksta emocionālās kompozīcijas	Paņemieni, improvizācijas, kompozīcijas idejas vai emocijas izteikšanai	1	19	20
5	Dekoratīvi burtu iniciāļi, plaknē un telpiski	Spēles ar burtu kompozīcijām, izmantojot 3D maketēšanas principus	1	29	30
6	Apsveikums, dekori	Zīmējumi ar spalvu, apsveikums, papīra plastika, kongrievs, teksta kompozīcija	1	29	30
7	Logotipi	Vārds, informācijas nesējs, atspulgs papīra	1	25	26
8	Graffiti	Lielformāta burtu, teksta, stāsta zīmējumi izmantojot dažādus paņemienus: burtus, līnijas, faktūras, kontrastus	1	20	21
			9	151	160

Programmas īstenošanas tematiskais plāns 2 grupai

Nr.p. k.	Tēmas nosaukums	Saturs	Stundu skaits		
			teorija	prakse	kopā
1	Burti un papīrs	Vēsture, pielietojums, iepazīšanās	1		1
2	Burtu un papīra pielietojamības dažādība	Burtu un papīru materialitātes pielietojumi, instrumenti ideju realizācijai.Paraugi.	2		2
3	Kaligrafija, dažādu dzīvnieku zīmējumi	Kaligrafiskie treniņi,instrumenti, paņemieni , Platgala spalvas iespējas dažadu zīmējumu veidošanai	1	29	30
4	Teksta emocionālās kompozīcijas, papīra faktūras	Paņemieni, improvizācijas, kompozīcijas, idejas vai emocionalitātes izteikšana	1	19	20
5	Dekoratīvi burtu iniciāļi, plaknē un telpiski objekti.Papīra masa.	Spēles ar burtu kompozīcijām, izmantojot 3D maketēšanas principus, izmantojot papīra īpašības	1	29	30
6	Apsveikums, dekori , papīra rotaļlietas, origami	Zīmējumi ar spalvu, apsveikums, papīra plastika, kongrievs, teksta kompozīcija, papīra locīšana	1	29	30
7	Logotipi, to telpiski objekti un risinājumi	Vārds, informācijas nesējs, atspulgs papīra formu platikā	1	25	26
8	Grafiti formāts, vēsture	Lielformāta burtu, teksta, stāsta zīmējumi izmantojot dažādus paņemienus: burtus, līnijas, faktūras, kontrastus	1	20	21
			9	151	160

Stundu skaits nedēļā katrai grupai 4 stundas nedēļā x 9 (mēneši)

VIII nodaļa **Programmas īstenošanai nepieciešamie resursi**

8. Dizaina Programmas „Burti. Papīrs. Plastika. dizains” īstenošanai nepieciešamie resursi ir:

- 8.1. programmas īstenotāja – pulciņa skolotāja darba samaksas nodrošinājums pēc tarifikācijas;
- 8.2. piemērota nodarbību telpa;
- 8.3. tehniskās bāzes uzskaitījums atbilstoši programmas specifikai;

- tuša,
- krāsainas tintes,
- spalvas – rakstāmspalvas, platgala, plakātu, redīss
- spalvas kāti,
- zīmuļi,
- flomasteri,
- papīri (dažādi)
- otas,
- līniāli
- šķēres
- tualetes papīrs,
- plastmasas trauki mērcēšanai
- ūdens trauki
- līme PVA
- apdares nazis
- metāla siets
- pildām otas
- pipetes

IX nodaļa **Izmantotās literatūras saraksts**

- 9.1. Arthur Newhall „Calligraphy” 1998. g. Media Ink
- 9.2. Richard Kegler, James Grieshaber, Tamye Riggs „Indie Fonts” 2002. g.
- 9.3. <http://www.behance.net/afox>
- 9.4. <https://www.printerest.com/anupurre3/>
- 9.5. Aljako Brodeko „Papīra plastika” J. Rozes apgāds
- 9.6. Sanita Nikitenko „Papīra rotāļlietas”
- 9.7. Gunta Treimane „Papīra plastika”
- 9.8. Labeena Ishaque „Paper perfect”
- 9.9. Christian Saile „Origami”

Secinājumi

Programma sniedz ieskatu un iemaņas papīra plastikā un burtu mācībā, kaligrāfijā, logotipu izstrādnē.

Pielietot dažādus instrumentus audzēkņu motorikas attīstīšanai. Apgūst prasmes kompozīcijas un kreativitātes pamatos, kā arī darba vides organizēšanā un pašdisciplīnā.

Novērojot audzēkņus nodarbībās, liela interese ir papīra plastikas neierobežoto iespēju variācijām. Darbs ar papīru attīsta audzēkņos ķermeņu kinētisko spēju, telpiskuma izpratni, precizitāti un aizrautību.

Programmas uzdevums ir radīt interesu par burtu dizainu un to pielietošanu, ka arī iepazīstināt ar burtu vēsturi un izcelsmi.

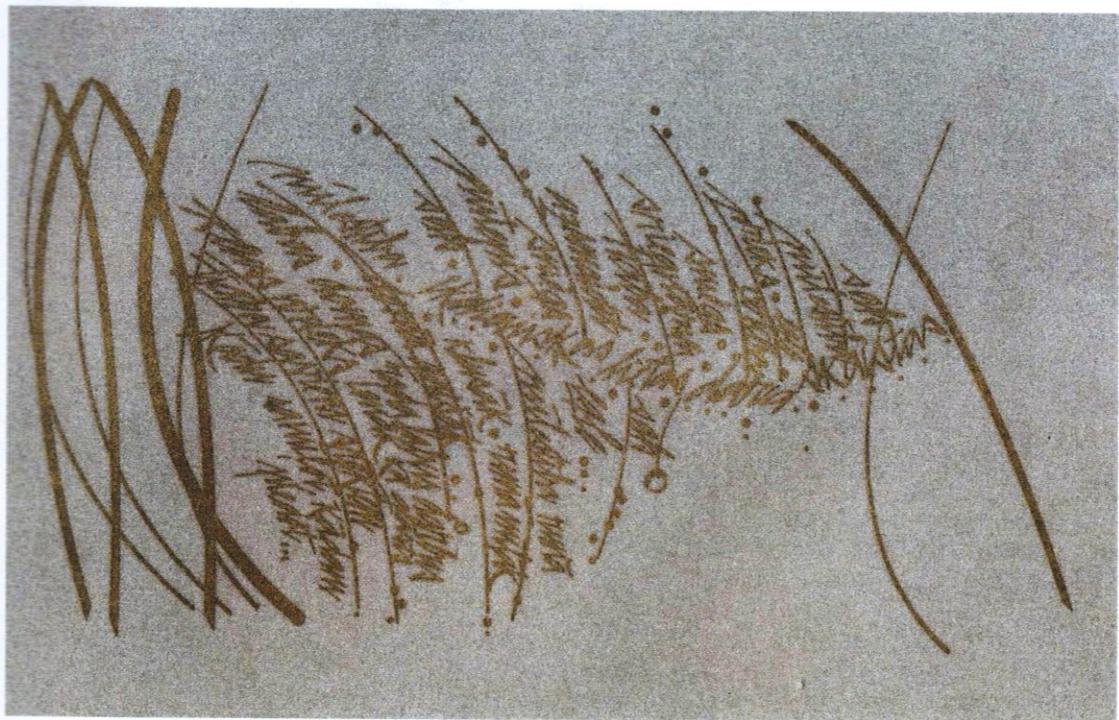
Programmas pamatā. ir apgūt saziņas un komunikācijas instrumentu dažādību pasaulei.

28.5.2021.

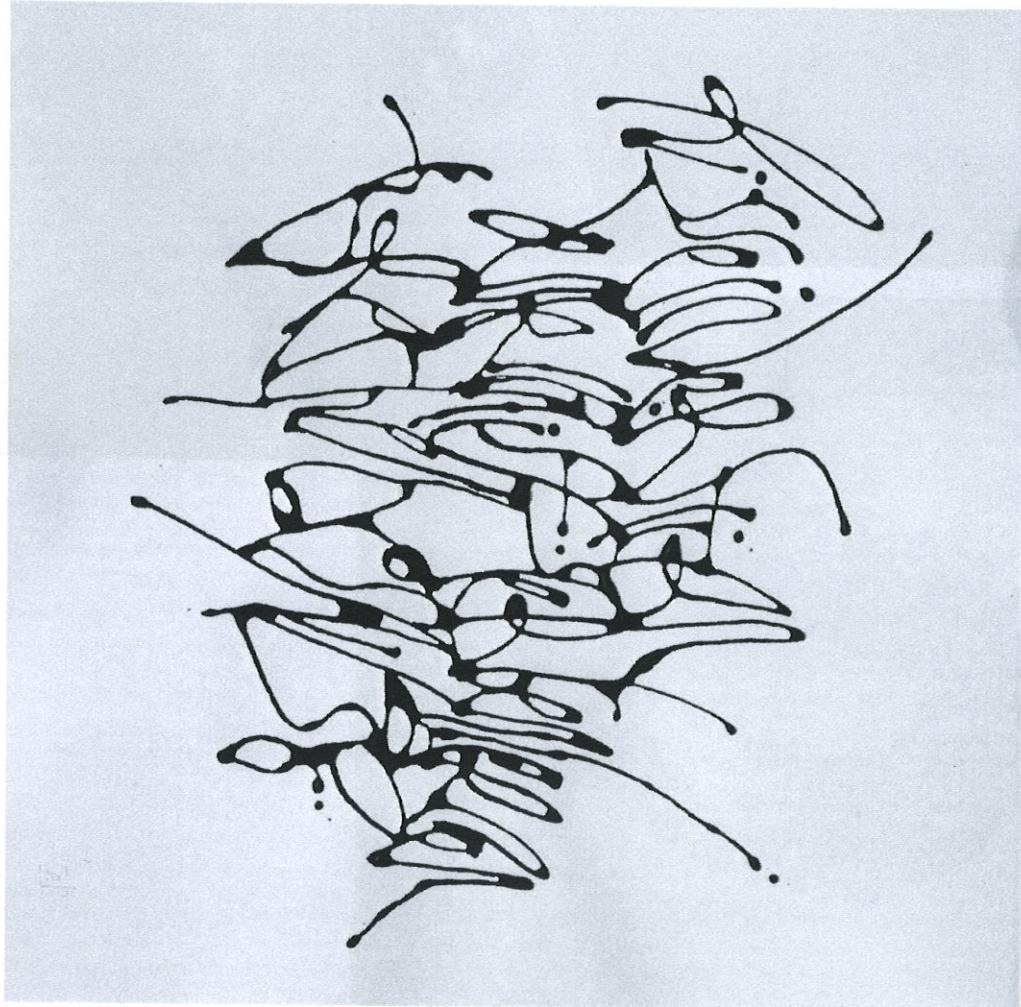
Interesu izglītības skolotājs : Inga Brūkle

PIELIKUMI

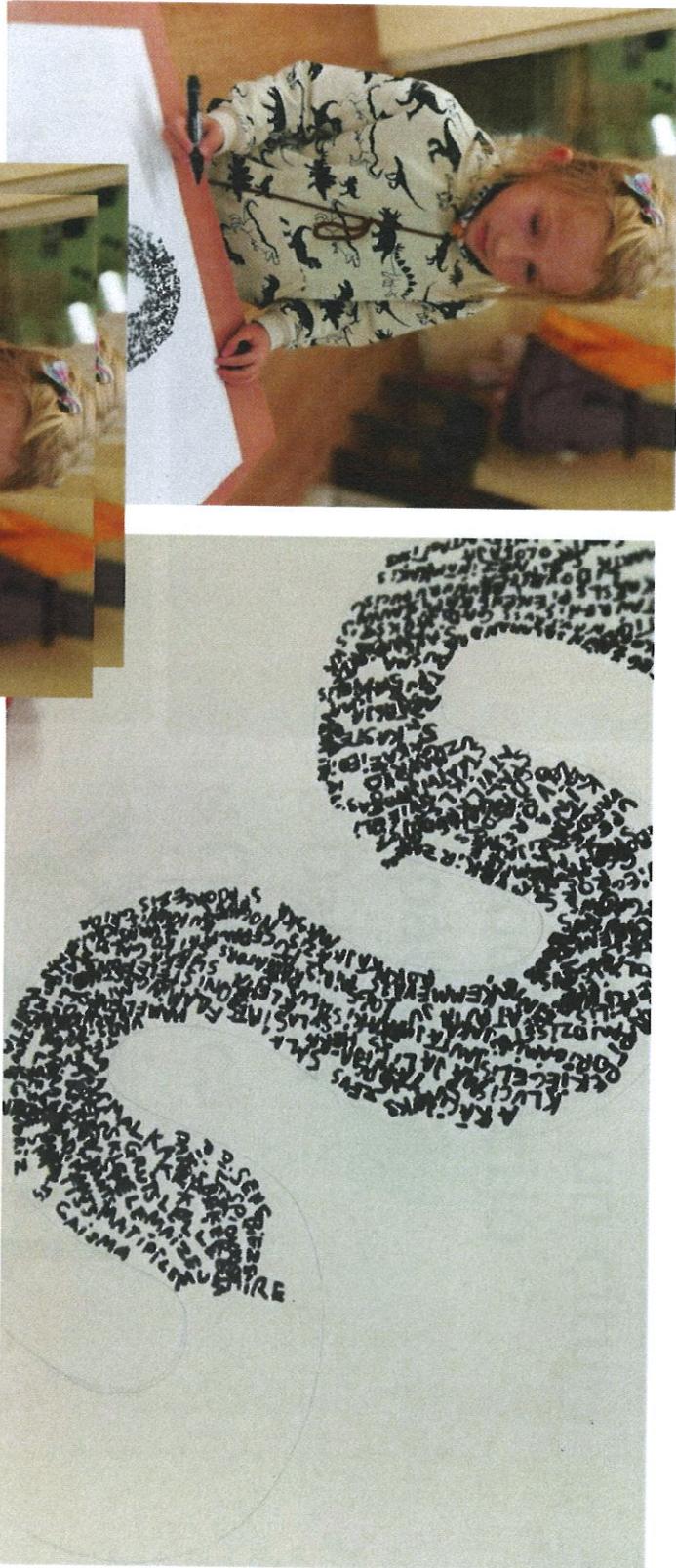
**UZDEVUMS: AR TEKSTA PALĪDZĪBU IZVEIDOT
SIMBOLISKU ZĪMĒJUMU, IELIEKOT TAJĀ
EMOCIONALU SATURU.**

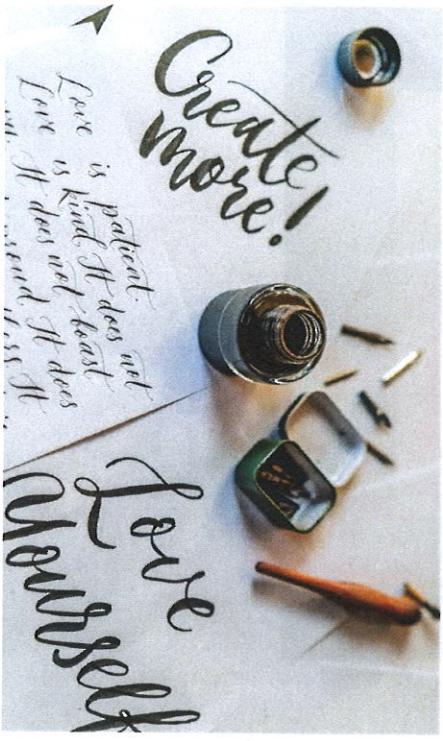
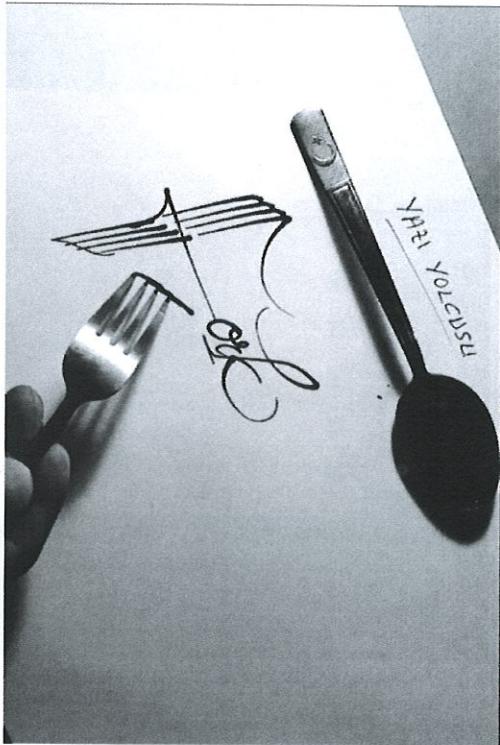
BURTI UN TEKSTS. DAŽĀDĪBA.
●

BURTI. TEKSTS. KOMPONĀCIJA.

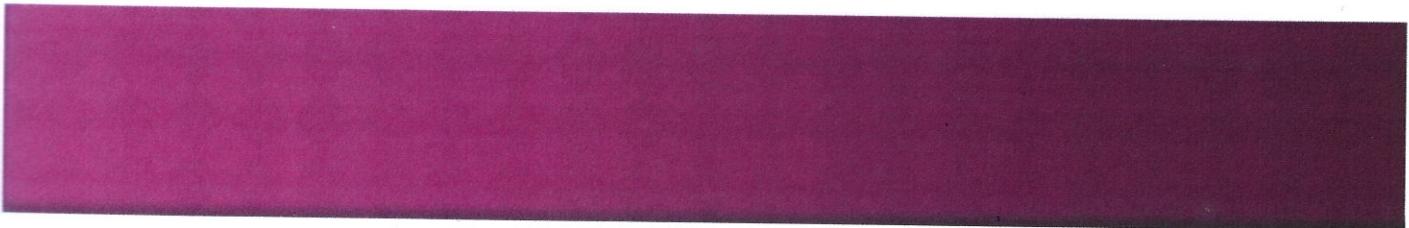
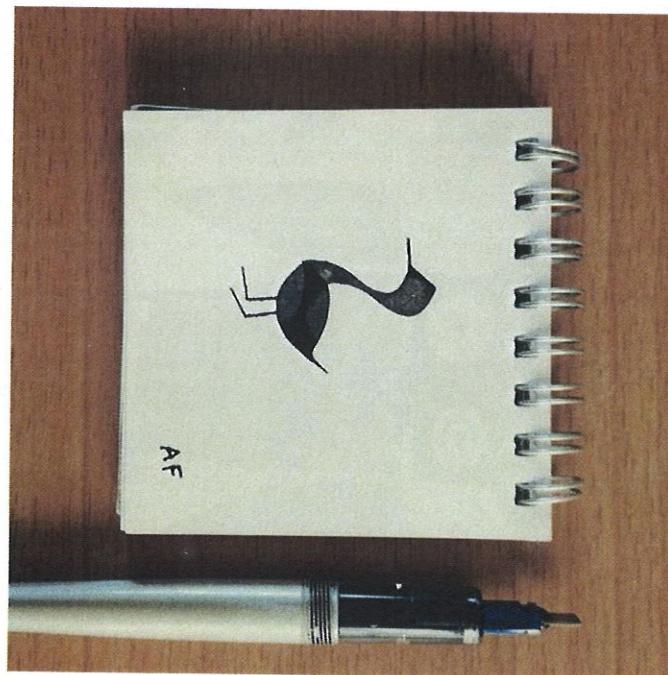
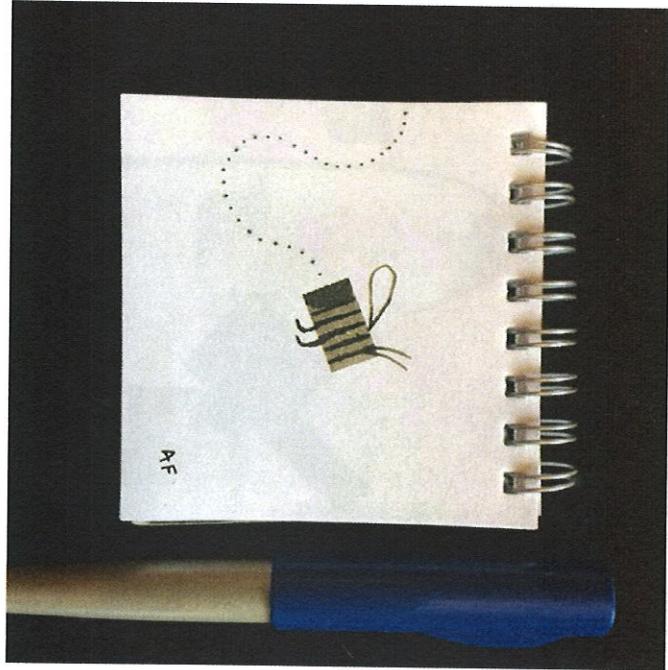
RAKSTIŠANAS INSTRUMENTI

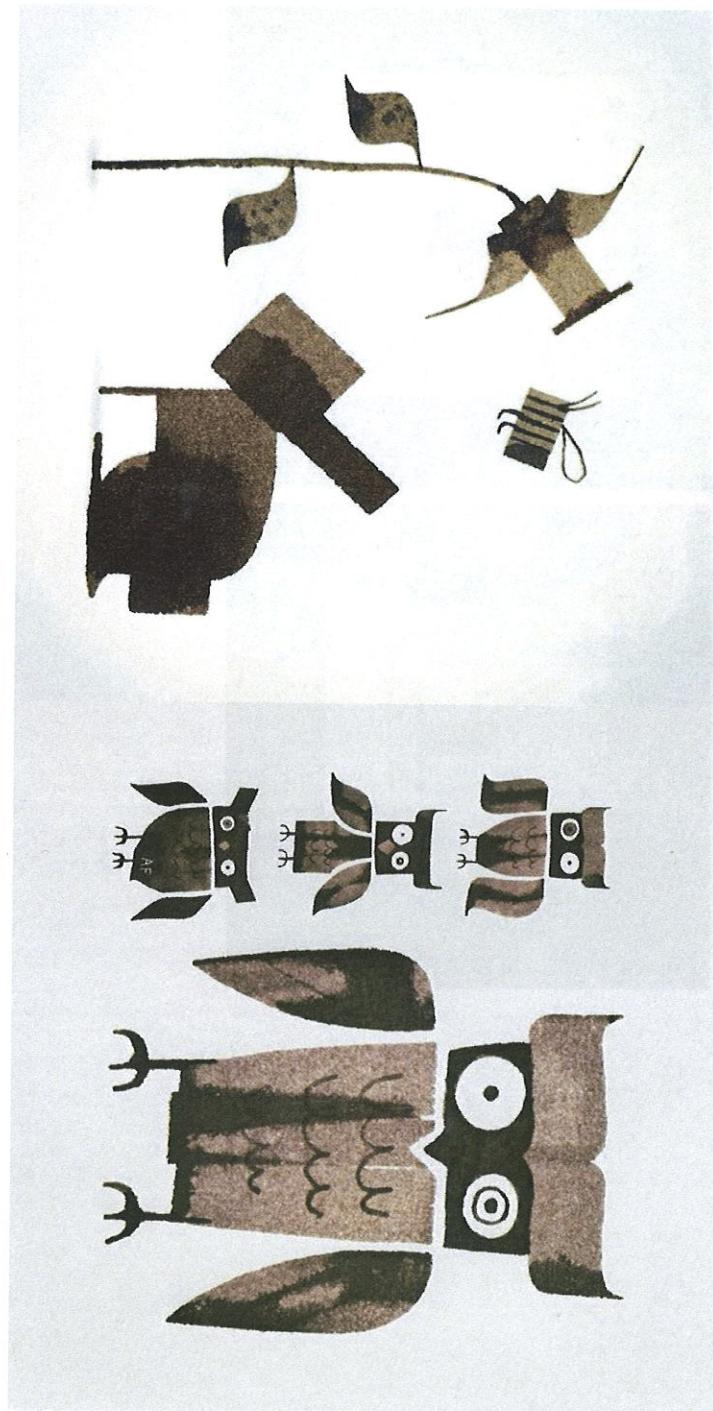
- ◎ Platgala un citu modifikāciju spalvas
- ◎ Dakšīņa
- ◎ Ota u.c.

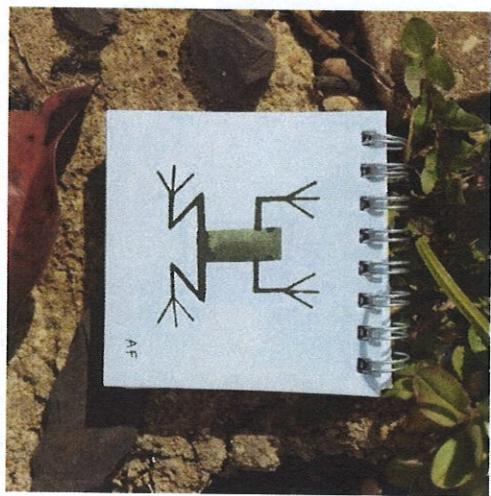
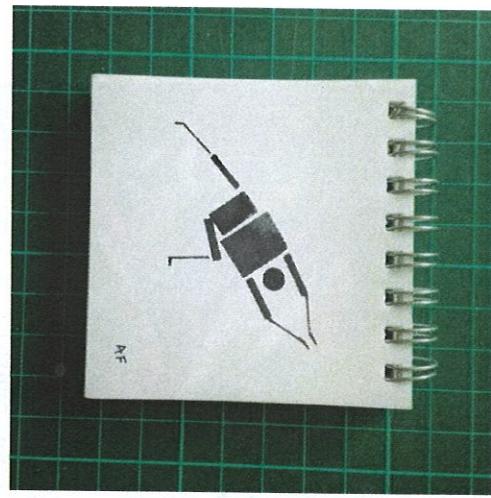
**ANDRĒ FOX PIEMĒRĪ KALIGRĀFISKAS
RAKSTĪŠANAS IESĀKUMĀ**

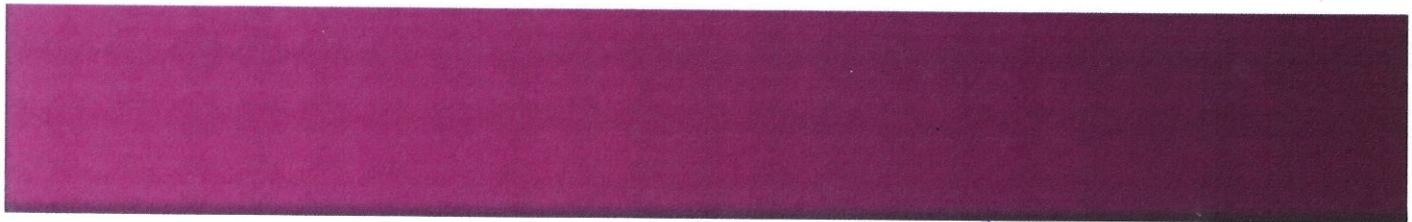
ANDRE FOX PIEMERI

PIEMERI

PAPĪRA PLASTIKA. ORIGAMI.
TELPIŠKĀS DOMĀŠANAS ATTĪSTĪŠANA

PAPĪRA PLASTIKA. MODELĒŠANA

